

Sminge Sø har Gudenaåen kun et ringe Fald. Mellem disse to Søer er der en Afstand af maaske 8—9 km, men Aaen har paa den Strækning kun et Fald af 1 Meter. Men fra Silkeborg Langsø til Sminge Sø begynder Aaens Fald at blive betydelig stærkere, saa at man paa et Punkt overfor Alling-Aaens Udløb kan sætte en Dæmning over Aaen og faa en Faldhøjde af 4 Meter eller omtrent $12\frac{1}{2}$ Fod. Man vil altsaa kunne forstaa, at ogsaa her kan der udvindes en ret betydelig Kraft, som i Vintermaanederne maaske vil kunne gaa op til ca. 1,000 HK. Terrainet her egner sig ogsaa ganske godt til Opstemning, saaledes at kun 93 Tdr. Land vil blive sat under Vand, som Regel Jord af meget daarlig Beskaffenhed.

Nu ser jeg godt, at der i de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger af Vandbygningsvæsenet og Elektricitetskommissionen gøres gældende, at Projektet til det mindre Anlæg, navnlig i elektroteknisk Henseende, er mangelfuldt og maa omarbejdes, og er dette Tilfældet — og det maa det jo være, da saadanne sagkyndige erklærer det —, vil jeg henstille til den højtærede Minister, at en saadan Omarbejdning maa finde Sted og finde Sted snarest muligt. Jeg vil udtale det Haab, at det Andelsselskab, der af Beboerne i Sognene langs Aaen er dannet for Gennemførelsen af dette mindre Anlæg, kan faa meddelt den Koncession, som de andrager om. Jeg synes, det er ret naturligt, at dette mindre Anlæg bliver oprettet for den Egn's Befolkning, der bor langs Aaen. Lad saa det store Værk ved Tange blive det store fælles Hjælpeværk for allerede bestaaende Værker indenfor de her nævnte Omraader. En saadan Ordning af Sagen forekommer mig maa kunne tilfredsstille til alle Sider som forsvarlig og retfærdig. Jeg skal ogsaa her gøre opmærksom paa, at Befolkningen paa denne Egn har rejst dette Spørgsmaal og gjort et ikke ubetydeligt Arbejde, og var dette Arbejde ikke blevet gjort, vilde man neppe nu beskæftige sig med et saadant mindre Anlæg. Jeg vil derfor meget henstille til Tinget og Ministeren, at de, der søger om Koncession paa det mindre Anlæg, maa faa deres Ønske opfyldt.

Til Slutning vil jeg udtale, at det vilde være meget ønskeligt, om det kunde lykkes at gennemføre denne Sag allerede i denne Samling. Vi ved alle, at det haster. Det er muligt, ja, det er ret nærliggende, at vi til den kommende Vinter ude paa

Landet kan komme til at staa næsten uden Lys i vore Hjem og uden Kraft til vore Maskiner. Jeg ved godt, at selv om dette Lovforslag bliver vedtaget i denne Samling, vil vi alligevel ikke til den kommende Vinter kunne faa Lys og Kraft fra dette Værk. Men det er klart, at jo stærkere det fremmes, des hurtigere bliver det færdigt, og der vil være vundet betydeligt, hvis der kan blive taget fat allerede i Sommer, ogsaa med Hensyn til Afhjælpning af Arbejdsløsheden.

Med disse Bemærkninger vil jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme i Rigsdagen.

Ellinger: Da det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) ved Forhandlingerne med norske og svenske delegerede er forhindret i at være til Stede, skal jeg tillade mig at sige nogle faa Ord om det foreliggende Lovforslag.

Dette Lovforslag og det følgende paa Dagsordenen opførte ligner hinanden ved, at § 2 og § 3 er saa at sige ens. Men dette Lovforslag indeholder en § 1, som er forskellig fra § 1 i det andet Lovforslag, idet der i det andet er Tale om en generel Tilladelse for Ministeriet til at give Koncessioner, hvilket mit Parti ikke ønsker at give, hvorimod der i dette er Tale om at give en Koncession i et enkelt Tilfælde, og dette kan vi tiltræde ud fra den Betragtning, som anføres i Motiverne til Lovforslaget, at Verdenssituationen „paa enestaaende Maade tydeliggør Nyten af ved Anlæg som det her paatænkte at muliggøre Frembringelsen af Lys og Kraft i Landet selv uden Benyttelse af Raaprodukter fra Udlandet“. I øvrigt er der al mulig Anledning for den nuværende Generation og ogsaa for den, som kommer efter os, til i saa høj Grad som muligt af Hensyn til ens Efterkommere, selv om det ikke bliver Efterkommere i de første Led, at høre op med den Ødselhed, med hvilken man benytter de Kullag, som ligger i Jorden. Man har nemlig regnet ud, saa godt som den Slags Beregninger overhovedet kan foretages, at hvis man vil fortsætte med at bruge Kul i det Omfang, hvori man i den senere Tid har gjort det, vil man om 600—700 Aar ikke have flere Kul. Nu er det jo ikke godt at vide, hvordan Verden ser ud om 600—700 Aar, og man ved heller ikke, hvordan ens egne Efterkommere ser ud til den Tid, men der er lige godt en Pligt til paa hvert Tidspunkt i Menneskehedens Liv at undlade at ødsle